

ΕΤΥΜΟ(ΠΑΡΑ)ΛΟΓΙΚΑ:

Το σωματίδιο του Θεού και οι περιπέτειες της λέξης «σώμα».

Συχνά η ιστορική πορεία των λέξεων είναι απρόβλεπτη, το πώς ξεκινούν σημασιολογικά και πού μπορούν να φτάσουν. Χαρακτηριστική, λοιπόν, είναι η προέλευση της ονομασίας αυτού του σωματιδίου στη Φυσική που φέρει τον τίτλο «**το σωματίδιο του Θεού**», αποδίδοντας στα ελληνικά το «**God particle**».

Το σωματίδιο αυτό, που ανήκει στα μποζόνια, δεν είναι παρά το «σωματίδιο του Higgs», του μεγάλου άγγλου θεωρητικού φυσικού **Peter Higgs**. Η ύπαρξη του μποζονίου που θεωρείται ότι αποτελεί τη βάση κάθε άλλης μορφής μάζας (αγγλ. *Boson* , από το όνομα του ινδού θεωρητικού φυσικού **Satyendra Nath Bose**), αποτελούσε πειραματικό ζητούμενο για περισσότερα από τα τελευταία 30 χρόνια, αποτελούσε «**θεωρητική υπόθεση**» του Higgs στο πλαίσιο του «**Βασικού Προτύπου**» (**Standard Model**) της φυσικής των στοιχειωδών σωματιδίων (*particle physics*).

Το σωματίδιο, λοιπόν, είχε τόσο ταλαιπωρήσει τους ερευνητές, ώστε ο διάσημος φυσικός **Leon Lederman** γράφοντας το 1993 ένα βιβλίο για το θέμα αυτό, μίλησε για το «**αναθεματισμένο σωματίδιο**» (**goddamn particle**)! Ο εκδότης του όμως που θέλησε ν' αποφύγει την υβριστική λέξη “goddamn” απέδωσε ευφημιστικά το σωματίδιο κρατώντας μόνο το α' συνθετικό της λέξης, το *God*. Έτσι, το μποζόνιο, το σωματίδιο του Higgs, από αναθεματισμένο έγινε του θεού! Τελικά ο τίτλος του βιβλίου είναι «**The God particle: If the Universe is the Answer, what is the Question?**» (Το σωματίδιο του Θεού: αν το σύμπαν είναι η απάντηση, ποια είναι η ερώτηση;)

Όμως και η λέξη «**σώμα**» στην Ελληνική είχε τη δική της περιπέτεια. Η λέξη *σώμα* αρχικά (στον Όμηρο και μέχρι τον Ησίοδο) σήμαινε το «**νεκρό σώμα**» ,το πτώμα, ενώ η λέξη «**δέμας**» δήλωνε το ζωντανό σώμα. Από τον Ησίοδο και μετά η λέξη *σώμα* άρχισε να δηλώνει το ζωντανό σώμα ,όπως και σήμερα.

Άγνωστη είναι και η ετυμολογία της λέξης. Ίσως συνδέεται με το θέμα *σω-* (σω-ρός, σώ-ος) ή με το θέμα *σωπ-* (σωπ-μα > σώ-μα απ' το σήπ-ομαι).

Η αρχαία λέξη «**σωματίδιο**» χρησιμοποιήθηκε για να αποδοθεί το γαλλικό *corpuscule* στη Φυσική.

Επιμέλεια: *Δήμητρα Καλτέκη, Φιλολόγος*

Πηγή:

www.babiniotis.gr.